

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Pep Coll a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/pep-coll> >

Pep Coll

Qui soc i per què escric

Pep Coll

Quan jo vaig néixer a Pessonada (un poblet del Pallars Jussà), a la casa només hi havia un llibre, el llibre de família. El meu padrí, Alfonso, era analfabet, i així i tot, el pobre home es va entestar a ensenyar-me de lletra. Però l'única lletra que em va poder ensenyar va ser la "A" majúscula, la primera del seu nom, l'única que ell sabia distingir. Els meus pares ja sabien de lletra. La mare era capaç de llegir i d'entendre el full dominical, tot i ser en castellà, i el pare podia calcular quants duros guanyaria comprant una pollina a la fira de Salàs i venent-la al cap de dos anys com a terçona. Com que jo era el segon fill i el lloc de l'hereu ja estava ocupat pel germà gran, els pares van voler tant sí com no que estudiés, amb l'esperança que els llibres m'alliberarien de la vida dura que ells havien de portar.

De petit jo volia ser rei mag, de més grandet, capellà, i després, filòsof. Recordo que quan estudiava filosofia, a la Universitat de Barcelona, em passejava tot orgullós pel vell claustre de la universitat central amb un volum de Marcuse sota el braç, mirant amb aires de superioritat els companys d'Hispaniques o de Filologia Catalana, un departament tot just estrenat. Per a mi l'important eren els conceptes no pas les paraules, els grans sistemes filosòfics, no les obres literàries de ficció. Les paraules només eren els envasos, l'embotellat del tresor de les idees que explicaven els secrets del viure. Abans d'acabar els estudis, em vaig desencantar dels sistemes filosòfics, igual com anys enrere m'havia decebut la religió. Potser ja intuïa el que amb els anys he anat descobrint: que les idees filosòfiques sovint només són paraules (envasos buits), de manera que els anomenats grans sistemes filosòfics o teològics s'haurien d'incloure dins de la literatura de ficció. Vaig completar la llicenciatura en Filosofia (el pla d'estudis de l'època ho permetia) amb matèries que no tenien res a veure, com història de la música, alemany o llengua catalana amb el professor Soberanas.

Acabats els estudis, vaig tornar al Pallars per raons de feina: treballar de professor en un col·legi de La Pobla de Segur. La tornada al poble, al cap d'uns anys d'absència, va suposar per a mi un descobriment. Tot d'una, les paraules de la infantesa, tan pobres que no eren dignes de ser escrites ni figurar als llibres, em sonaven a música celestial; i les històries velles que de xic menyspreava com cosa de gent ignorant, se m'apareixien amb un valor extraordinari. Per salvar de l'oblit les narracions tradicionals, vaig entrevistar centenars de padrins de la comarca i vaig escriure el meu primer llibre, *Quan Judes era fadrí i sa mare festejava*. L'edició anava acompanyada d'un annex lingüístic amb paraules i expressions pròpies del dialecte pallarès. Vet aquí el primer motiu que em va empènyer a escriure, i que tindrà continuïtat en altres reculls de llegendes posteriors, *Muntanyes maleïdes* i *El rei de la Val d'Aran*.

El meu poble s'aixeca al peu del Roc de Pessonada, un penya-segat rogenc que amenaça d'esclafar les cases, però que a la vegada les protegeix del vent de port. El terme municipal era originalment una costa pedregosa que els veïns al llarg dels segles han anat abancalant. La lluita contra les pedres (treure-les del mig per crear el camp de conreu i paredar-les a fi d'aguantar la terra) ha estat la principal ocupació dels meus avantpassats per línia paterna. Ells es barallaven amb les pedres i jo amb les paraules. Imagino que això de posar ordre al caos de la natura, deu d'haver estat una altra

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Pep Coll a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/pep-coll> >

de les raons perquè em decidís a escriure.

A la penya del Roc de Pessonada hi niuen els voltors de la reserva del Boumort. A diferència de les orenetes i dels rossinyols i d'altres aus considerades poètiques, els voltors solen ser mal vistos pel fet d'alimentar-se de carronyes. Ben pensat, es tracta d'una mala fama del tot injusta, atès que si el carronyaire no es mengés l'animal, aquest acabaria per descompondre's. La carn de l'ovella morta, en comptes de podrir-se, es converteix en carn i plomes del volor. D'alguna manera continua viva volant damunt dels Pirineus. Novel·listes i narradors en general fem com els voltors: ens aprofitem d'històries mortes que fem reviure a d'altres personatges. Vides de persones humils que ningú recordarà. Així, l'estudiant de cal Batllewell que perdia del cap i que va viure a Pessonada a finals del XIX, continua viu dins de la novel·la *El salvatge dels Pirineus*.

A banda de salvar els mots de la infantesa, les històries tradicionals i trossos de vida de persones anònimes que han malviscut a les valls pirinenques; a banda de construir amb paraules un món ordenat i entenedor, hi ha encara altres raons per escriure històries. Una d'elles, la tafaneria: una bona manera de conèixer un territori és escriure'n una història. Com els voltors de la reserva que quan no troben carronyes al Pallars, volen hores lluny dels seus nius, a mi m'agrada planejar damunt les crestes i valls dels Pirineus. En la darrera novel·la (*Les senyorettes de Lourdes*) ha volat fins a les muntanyes de la Bigorra, als orígens del santuari més important del catolicisme. Bernadette Soubirous no és precisament un personatge anònim, al contrari, al llarg d'un segle i mig se n'han publicat desenes d'hagiografies, o sigui, biografies celestials destinades als devots. Quedava per explicar la part humana de la visionària, un os potser més difícil de rosegar, però l'únic que m'interessa com a narrador.

Copyright del text © 2008 Pep Coll

Tast de textos

Text

 WEB: Minairons

5 contes breus de *Muntanyes maleïdes*.

<http://rodamots.cat/escreix/pep-coll-cinc-contes-breus-de-minairons/>

 WEB: Un viatge literari per les comarques de Catalunya

Elena Vicioso recull fragments de Pep Coll sobre els dos Pallars i la Vall d'Aran.

<http://www.xtec.es/~evicioso/comarque.htm>

Els lectors llegeixen

 AUDIO: Sebastià Bennassar llegeix *Muntanyes maleïdes*, de Pep Coll

<http://soundcloud.com/lletra/muntanyes-male-des-pep-coll>

Biobibliografia

Biografia

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Pep Coll a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/pep-coll> >

WEB: A la Viquipèdia

Breu biografia, obra i enllaços sobre l'autor al web de l'enciclopèdia lliure.
http://ca.wikipedia.org/wiki/Pep_Coll

PDF: "Qui és Pep Coll?"

Informació bàsica sobre l'autor i les seves obres.
<http://www.vilanova.cat/content/agenda/7160/PEPCOLL.pdf>

Bibliografia

WEB: Què hi ha a la Biblioteca de Catalunya

http://cataleg.bnc.cat/search*cat/?searchtype=a&searcharg=Coll+Pep&sortdropdown=-&searchscope=13&searchscope2=13&SORT=D

WEB: Què hi ha a les biblioteques universitàries catalanes (CCUC)

http://ccuc.cbuc.cat/search*cat/a?SEARCH=Coll+Pep&sortdropdown=-&searchscope=23

WEB: Què hi ha a les biblioteques públiques

<http://argus.biblioteques.gencat.cat/iii/encore/search/C|SColl+Pep|Orightresult|U1?lang=cat&suite=pearl>

WEB: Articles de l'autor (Traces)

<http://traces.uab.cat/search?f=author&p=Coll%20Pep&sc=1&ln=ca>

WEB: Articles sobre l'autor (Traces)

http://traces.uab.cat/search?ln=ca&p=Coll%2C+Pep&f=keyword&action_search=Cerca&c=Traces+%3A+base+de+dades+de+llengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=0&of=hb

Comentaris sobre l'autor

Crítica

WEB: Pep Coll a l'AELC

Biografia, publicacions i altres materials.
<http://www.escriptors.cat/autors/collp/index.php>

PDF: Terrissaire de doble ofici

Dossier d'Andreu Loncà i Miquel Viladegut sobre la narrativa de Coll, dins el Seminari didàctic "El gust per la lectura" (2005-2006).
http://www.xtec.cat/lic/centre/professorat/dossiersgust/PepColl_2005.pdf

Diversos

VIDEO: "Pep Coll i els misteris de Lourdes"

TV3 acompanya l'autor a l'escenari de *Les senyorettes de Lourdes*.
<http://www.tv3.cat/ptv3/tv3Video.jsp?idint=278889>

WEB: Pep Coll guanya el Premi Sant Jordi

Notícia publicada a Vilaweb (15/12/07).

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Pep Coll a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/pep-coll> >

http://www.vilaweb.cat/www/noticia?p_idcmp=2667253

 WEB: Pep Coll rep el premi Sant Joan 2005

Vilaweb se'n fa ressò (22/06/05).

http://www.vilaweb.cat/www/noticia?p_idcmp=1359445

 PDF: "El forat on s'apareixia la Verge és com un sexe femení"

Ada Castells conversa amb Pep Coll a propòsit de *Les senyoretes de Lourdes*, a *l'Avui* (28/02/08).

<http://www.grup62.cat/docroot/grup62/includes/pressmedia/fitxers/entrada17341/pdf96/entrevistaavui28022008.pdf>

 PDF: "Recuperant l'imaginari dels Pirineus"

La revista literària *Faristol* entrevista Pep Coll.

http://www.clijcat.cat/faristol/descargas/55/6_55.pdf

Comentaris

 WEB: "Cadascú escriu sobre el que ha viscut de petit, sobre el que coneix i acaba estimant"

Pep Coll, entrevistat al web del Cercle de Lectors (08/04/08).

<http://cercle.cat/Noticias/187785ID.aspx?param0=0&tipo=>

Propostes didàctiques

Recursos

 WEB: Proposta de lectura sobre *Què farem, què direm?*

Recursos de lectura per als estudiants d'ESO al web de l'edu365.

<http://www.edu365.cat/eso/muds/catala/lectures/quefarem/index.htm>